

בס"ד. פורים, ה'תשכ"ו

(הנחה בלתי מוגה)

ויבז בעיניו לשלוח יד במרדכי לבדו¹. ואיתא במדרש² בזוי בן בזוי, להלן כתיב³ ויבז עשו את הבכורה, וכאן כתיב ויבז בעיניו ויבקש המן להשמיד את כל היהודים. ומסיים במדרש, משל דהמן רשיעא למה הוא דומה, לעוף שעשה קץ על שפת הים ושטף הים את קנו, ואמר, איני זו משם עד שנעשה ים יבשה ויבשה ים, מה עשה, נוטל מים מן הים בפיו ושופך ליבשה ונוטל עפר מן היבשה ומשליך לים. בא חבירו ועמד לו על גביו ואמר לו, ביש גדא וטמיע מזלא, סוף סוף במה את יכול. כך אמר לו הקב"ה להמן הרשע, אי שוטה שבעולם, אני אמרתי להשמידם כביכול ולא יכלתי, שנאמר⁴ ויאמר להשמידם לולי משה בחירו ועמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית, ואתה אמרת להשמיד להרוג ולאבד, חייך רישך מתורם חלף רישיהון, דאינון לשיזבא ואת לצליבא (ראשך יורם ויוסר תחת ראשם, שהם יהיו להצלה ואתה לתלי"ם). וצריך להבין, מהו הקשר בין ויבז עשו את הבכורה לויבז בעיניו לשלוח יד במרדכי לבדו, דאף שבשניהם נאמר לשון בזוי, מ"מ, מצד תוכן הענינים אין קשר ביניהם לכאורה, כיון שכאן מדובר אודות ענין הבכורה וכאן מדובר אודות המן ומרדכי. גם צריך להבין בהמשל לעוף כו' (שלהיותו משל בתורה הרי הוא מדוייק גם בפרטי הענינים⁵), שמסיים בא חבירו ועמד לו על גביו ואמר לו כו', חבירו דייקא, דלכאורה, כיון שהנמשל הוא כך אמר לו הקב"ה להמן כו', איך אפשר להביא משל מחבירו, כאשר הנמשל מכוון להקב"ה. גם צריך להבין בסיום דברי המדרש רישך מתורם חלף רישיהון, מהו הדיוק ראש דוקא.

ויובן ע"פ המבואר בארוכה במאמרו של אדמו"ר הצמח צדק⁶ (שהשנה היא שנת המאה להסתלקות-הילולא שלו) ד"ה איתא במדרש

(1) אסתר ג, ו.
 (2) אסתר פ"ז, יו"ד. וראה גם יל"ש
 אסתר רמז תתרנ"ד.
 (3) תולדות כה, לד.
 (4) תהלים קו, כג.
 (5) פי' מת"כ לאסת"ר שם.
 (6) ראה גם לקו"ש ח"א ע' 118. ובכ"מ.
 (7) לשלימות הענין — ראה גם לקמן ע' 182 (בהשיחות שלאחרי המאמר (סמ"ט)).

משל דהמין רשיעא לצפור שקיננה כו' בא חבירו כו' כך א"ל הקב"ה להמין וכו',⁸ דלכאורה תמוה איך אמר במשל בא חבירו ועמד לו על גביו, איך יצדק כן בנמשל שהוא מה שאמר לו הקב"ה, באיזה דרך יתייחס הקב"ה לחבר לו חלילה. ומוסיף, שקושיא זו מבואר באלשיך⁹.

ב) וממשיך בהמאמר, ויובן בהקדים תחילה ענין ירידת הנשמה למטה, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא¹⁰, עד לעוה"ז התחתון, שירידה זו היא צורך עלי¹¹. דהנה, כללות נש"י כפי שהם למעלה בבחי' צדיקים, שרשם משם מ"ה דתיקון. וע"י ירידתם למטה לעבוד עבודתם בבירור הגוף ונפש הבהמית ועניני העולם, מתעלים נש"י לדרגא נעלית יותר, כי, עניני המטה (שבהם היא העבודה דנש"י בירידתם למטה) שרשם מעולם התהו שקדם לתיקון, קדימה במעלה [וכן הוא גם בענין אקדמי' טענת¹²], שהקדימה אינה רק בזמן, אלא גם בתוקף כו', ולכן, ע"י בירור עניני המטה ששרשם מתהו שקדם לתיקון, נעשית עלי' גם בנפש האלקית ששרשה מתיקון. וכידוע הביאור בדברי האריז"ל¹³ בפירושו הכתוב¹⁴ כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם, היינו, שחיות האדם היא ממוצא פי הוי' שבלחם, וידועה הקושיא בזה¹⁵, הרי ישנו גם מוצא פי הוי' שבאדם עצמו, ולמה יצטרך האדם להמוצא פי הוי' שבלחם, אך הענין הוא, שהמוצא פי הוי' שבאדם הוא למטה במדריגה ממוצא פי הוי' שבלחם אשר יאכל האדם, כי, מוצא פי הוי' שבאדם הוא מעולם התיקון, ומוצא פי הוי' שבלחם (ועד"ז בכללות עניני העולם) הוא מתהו שקדם לתיקון, ומטעם זה צריך האדם לדצ"ח, ואילו הדצ"ח אינם צריכים להאדם, ורק מפני שהדצ"ח נפלו למטה צריך האדם לבררם ולהעלותם לשרשם. וזהו שעליית האדם היא דוקא ע"י הירידה למטה לעסוק בבירור הדצ"ח, לפי ששרשם הוא מתהו שקדם לתיקון.

ג) והנה בבירור הענינים שלמטה יש חילוק בין הבירור דג' הסוגים דצ"ח להבירור דסוג המדבר, שבנוגע לסוג המדבר יש כמה

(11) ראה לקו"ת בלק סז, ב ואילך. ובכ"מ.

(12) ראה זח"א קעט, סע"א ואילך.

(13) לקוטי תורה להאריז"ל עקב ח, ג.

(14) עקב שם.

(15) לקו"ת צו יג, ב.

(8) נדפס לאח"ז באוה"ת מגילת אסתר ע'

רסד ואילך. וראה גם ד"ה ויבז בעיניו תרכ"ט

(ס"ה"מ תרכ"ט ע' עט ואילך) הנזכר לקמן

(ס"ו) בפנים.

(9) משאת משה אסתר ז, י.

(10) לשון חז"ל — חגיגה ה, ב.

פרטים וענינים באופן הבירור שלא ישנם בהבירור דדצ"ח. דהנה, דומם צומח וחי אינם בעלי בחירה, ולכן נעשה הבירור שלהם עי"ז שהאדם מתעסק עמהם בעבודתו כו'. אך בנוגע לבירור סוג המדבר שבעוה"ז, להיותו בעל בחירה, אזי ישנם בזה כמה אופנים. דהנה, ישנו אופן שהמדבר בעצמו בוחר בטוב, להכנע אל הקדושה ולהתברר כו', וכמו שהי' בימי שלמה, כמ"ש ויבואו מכל העמים לשמוע את חכמת שלמה מאת כל מלכי הארץ אשר שמעו את חכמתו¹⁶, ומלכת שבא שומעת את שמע שלמה גו' ותבוא גו'¹⁷, היינו, שמרצונם הטוב ובבחירתם הטובה בחרו להתברר ע"י שלמה, שזהו"ע בירור המדבר שבעוה"ז ששרשו מתהו ע"י בני"י ששרשם משם מ"ה דתיקון. אך כאשר המדבר שבעוה"ז בוחר בקצה ההפכי, אזי לא יוכלו לו (מ'קען זיך ניט אַיינקערן מיט אים און אים איבערשפאַרן), היינו¹⁸, שלא יוכל להתברר ע"י בני"י ששרשם מתיקון. וזהו מ"ש בסיום הויכוח של איוב וחבריו, ויען ה' את איוב מן סערה ויאמר גו' ואם זרוע כאל-לך גו' הדוך רשעים תחתם טמנם בעפר גו' וגם אני אודך גו'¹⁹, היינו, שהסימן אם יש לאיוב כחו של הקב"ה (אם זרוע כאל-לך) הוא שבירת הרשעים (הדוך רשעים תחתם טמנם בעפר), שמזה משמע ששבירת הרשעים הוא דבר שאפשר להיות רק ע"י הקב"ה לבדו, ולא ע"י הצדיקים, והיינו, לפי ששרש הצדיקים הוא מעולם התיקון, ואילו הרשעים שרשם מעולם התהו שלמעלה מתיקון, שזהו"ע שעשו הוא הבכור²⁰. וזהו גם מה שטען המן למרדכי²¹ זקנך השתחוה לזקני, כמ"ש ביעקב וישתחו ארצה גו' עד אחיו²², ומבואר בתורה אור²³ שזהו לפי שיעקב חשב שעשו כבר נתברר כו', שמצד זה יש מעלה בעשו לגבי יעקב, להיותו מתהו שלמעלה מתיקון.

ד) וביאור הענין בפרטיות יותר, הנה משנ"ת שסוג המדבר שבעוה"ז ששרשו מתהו אינו יכול להתברר בניגוד לרצונו ובחירתו ע"י עבודת בני"י ששרשם מתיקון, הרי זה רק כאשר סוג המדבר הוא במעמד ומצב שבהיותו למטה יש בו האורות התקיפים והאורות המרוכבים דתהו, שאז אין כח אפילו בצדיקים לשבור את הרשעים, ושבירתם היא ככחו של הקב"ה לבדו, משא"כ לאחרי שיצאו מהם האורות התקיפים

16) מלכים"א ה, יד. 17) שם יו"ד, א.
 18) ראה גם מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ו 19) איוב מ, וייד.
 20) ראה גם מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ו 21) אסת"ר שם, ח.
 22) וישלח לג, ג. 23) ר"פ וישלח.

דתהו, אזי יכולים גם הצדיקים להכניע ולשבור אותם. דהנה, לכאורה אינו מובן משנת"ל שאי אפשר להיות שבירת הרשעים אלא ע"י הקב"ה לבדו, הרי מציינו בתורה כמה סיפורים וכמה מאורעות שצדיקים הכניעו את הרשעים ע"י תפלתם. אך הענין הוא, שיש חילוק אם השעה משחקת לו או אין השעה משחקת לו, כדאיתא בגמרא²⁴ אם ראית רשע שהשעה משחקת לו אל תתגרה בו, היינו, שבמצב כזה לא יוכל לו. ועד"ז כתיב²⁵ ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון האמורי עד הנה, היינו, שבנ"י לא היו יכולים להכנס ולכבוש את ארץ האמורי כל זמן שלא נתמלאה סאתם²⁶. והיינו, שכל זמן שסוג המדבר שבעוה"ז הוא במעמד ומצב שיש בו האורות התקיפים דתהו, אינו יכול להתברר ע"י התיקון שלמטה ממנו במדרגה. וזהו גם מ"ש בזהר²⁷ שמשה רבינו נתירא מפני פרעה, התנין הגדול גו'²⁸, עד שאמר לו הקב"ה הציווי בא אל פרעה²⁹, דעייל לי' קוב"ה כו', והיינו, שכאשר פרעה הי' במעמד ומצב שהיו בו האורות תקיפים דתהו שקדם לתיקון, נתירא משה מפניו, ולא הי' יכול לו, כי אם ע"י כחו של הקב"ה לבדו. ועז"נ ואם זרוע כאל' לך גו' הדוך רשעים תחתם טמנם בעפר גו', שכדי שיוכל להיות הדוך רשעים תחתם גו', היינו, שבשעה שהרשעים הם עדיין בתוקף המציאות שלהם, הנה בהמציאות שלהם (תחתם) יהי' הדוך (מלשון כתישה), וכפי שממשיך בכתוב טמנם בעפר, היינו, שכפי שהם במציאותם יהיו טמונים בעפר ויתבטלו במציאות, הרי זה יכול להיות רק אם זרוע כאל' לך, בכחו של הקב"ה לבדו, דלהיותו למעלה מתהו ותיקון גם יחד [שהרי אע"פ ששרש עולם התהו הוא גבוה ביותר, מבחי' י"ה דס"ג³⁰, מ"מ, לגבי א"ס ב"ה גם השם י"ה עצמו הוא רק בחי' שם והארה בעלמא], ביכלתו להכניע ולהכרית את הרשעים בעודם בתקפם עם החיות שיש בהם מעולם התהו. אבל כאשר נתמלאה סאתם (ועד"ז כשאין השעה משחקת לו), אזי יש ביכולת הצדיקים להכניעם ולהאבידם, וכמשל העלוקה שמוצצת את הדם עד שמתמלאת דם ונופלת ומתה³¹, והיינו, שכאשר המדבר שבעוה"ז (שנפל

(31) ראה גם תו"ח בראשית לב, א: "והוא כמו משל העלוקה שהיא מושכת פטולת הדם דוקא .. ועי"ז נתברר הנקי והטוב שברם בהסיר ממנו כל פטולת. אך הרי גם בפטולת זאת יש קצת חיות גם מן הטוב, אמנם בהכרח שיצא לחוץ, והוא בעלוקה זאת שמושכת אותו וכאשר תמלא ממנו נופלת ומתה כו".

(24) ברכות ז, ב.

(25) לך לך טו, טז.

(26) פרש"י שם.

(27) ח"ב לד, א.

(28) יחזקאל כט, ג.

(29) ר"פ בא.

(30) עמק המלך שער ו (שער עולם התהו)

פ"ל (יט, ד).

מעולם התהו למטה) ממלא את תפקידו, שאז יוצאים ממנו ניצוצי הקדושה של האורות התקיפים דתהו שנפלו בו, ולא נשאר אלא תמצית דתמצית שנוגע לקיום מציאותו בלבד, ללא תוקף המציאות כו', אזי יכול לו גם הצדיק ששרשו מעולם התיקון. וכפי שמצינו דוגמא לדבר גבי בלעם הרשע, שהי' מבחינת התהו, ולא היו ישראל יכולים לו, עד שמשה הוציא ממנו את החלק הטוב שבו, והוא עי"ז שהקב"ה שם בפיו דברי נבואה, ונעשה על ידו פרשה גדולה בתורה למשה וישראל (כפי שמבאר הצ"צ את הגעוואלדיקן אויפטו שבזה), ואז יצא ממנו החלק הטוב, שהו"ע האורות התקיפים דתהו, שזהו מה שאמר בלעם ועתה הנני הולך לעמי³², ואז היו ישראל יכולים לו, כמ"ש³³ ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב. משא"כ לפני שמוציאים מהרשעים את החלק הטוב שבהם, קודם שתתמלא סאתם, שאז מציאותם היא בתוקף גדול, מצד האורות התקיפים דתהו שיש בהם, אזי אי אפשר להכניע אותם.

ה) אך ישנו עוד אופן בזה, כדאיאת בזהר³⁴ שאע"פ שהקב"ה ממתין לרשעים עד שתתמלא סאתם, מ"מ, כשהם מצירים ומעיקים לישראל, אזי הקב"ה עושה בהם דין אע"פ שלא נתמלא סאתם, והיינו, שהמיצר לישראל ע"י הרשעים מביא את פעולתו של הקב"ה להיות הדוך רשעים תחתם גו'. ומוסיף הצ"צ עוד ענין ע"פ נגלה, דאיאת בירושלמי³⁵ והובא בתוס' בקידושין³⁶ שבעכו"ם גם מחשבה רעה הקב"ה מצרפה למעשה, וא"כ, גם כאשר רק חושבים להצר ולהעיק לישראל, הרי זה נחשב כמו שעשו כן בפועל, וכיון שאילו היו מצירים ומעיקים לישראל בפועל הי' יוצא מהם הטוב, כמשל העלוקה שמוצצת דם ומיד היא נופלת ומתה³⁷, א"כ, גם ע"י המחשבה בלבד הרי זה כאילו יצא מהם הטוב, כמו שנתמלא סאתם, ובמילא נעשה הדוך רשעים גו'. וזהו גם מ"ש במגילה³⁸ ישוב מחשבתו הרעה (של המן) אשר חשב על היהודים על ראשו, שגם מחשבתו הרעה (מחשבה בלבד) נחשבת כאילו עשה, ובמילא נעשה עי"ז מפלת המן.

תרכ"ט ע' צב): "כמשל העלוקה שלאחר שמוצצת הדם מתה, וכך כתיב עת אשר שלט האדם באדם לרע, ששליטת אדם בליעל באדם דקדושה הוא לרע לו, בכדי להוציא הניצוצות מה שנבלע בו".

(38) אסתר ט, כה.

(32) בלק כד, יד.

(33) מטות לא, ח.

(34) ח"א סא, ב.

(35) פאה פ"א ה"א.

(36) לט, ב — ד"ה מחשבה.

(37) ראה גם ד"ה ויבו תרכ"ט (סה"מ

והענין בזה, כמבואר ברמ"ז שם³⁹, דכיון שהמצירים ומעיקים גורמים לישראל לבטל מתורה ומעשים טובים, דין הוא שיתבטלו מפניהם, לפי שאוה"ע הם מבחי' החיצונית, ואילו בני' ועניני התומ"צ הם מבחי' הפנימיות. וביאור הענין, דהנה, אף שנת"ל שיש בהם האורות תקיפים דתהו שקדם לתיקון גם במעלה, מ"מ, יניקתם אינה אלא מבחי' החיצונית בלבד, ולא מבחי' הפנימיות, כי בחי' הפנימיות שייכת לישראל דוקא, כמ"ש⁴⁰ יאר הוי' פניו אליך, פניו דייקא, וכדאיתא בגמרא⁴¹ שהקב"ה אומר וכי לא אשא פנים לישראל שכתבתי להם בתורה כו' והם מדקדקים על עצמם וכו'. וכאשר הגילוי הוא מבחי' הפנימיות, הנה עז"נ⁴² כי הנני מושיעך מרחוק, כמבואר בזהר⁴³ שזהו בחי' גבוה יותר מהבחי' שעלי' נאמר⁴⁴ למה הוי' תעמוד ברחוק. דמ"ש למה הוי' תעמוד ברחוק, קאי על זמן הגלות, שאז קוב"ה סליק לעילא לעילא, היינו, לדרגא כזו ששם נאמר⁴⁵ כחשיכה כאורה, ששניהם בשוה, ואדרבה, תהו קדם לתיקון כו', ומצד זה יכול להיות מעמד ומצב דתעמוד מרחוק. אמנם, כל זה הוא רק כאשר הגילוי הוא מבחי' החיצונית בלבד, אבל כאשר הגילוי הוא מבחי' הפנימיות, אזי הנני מושיעך מרחוק. שענין הישועה (מושיעך) הוא מלשון שעה, שע"ה נהוריך⁴⁶, שהו"ע הארת פנים, בחי' הפנימיות, ששייכת לישראל דוקא, ועי"ז מתבטלים כל המצירים ומעיקים לישראל גם בהיותם במעמד ומצב שיש בהם האורות תקיפים דתהו (שלא נתמלאה סאתם), כיון שהם מבחי' החיצונית בלבד, ואילו ישראל ותומ"צ הם מבחי' הפנימיות. וכללות הענין בזה, דתהו ותיקון נמשכים מהשמות ס"ג ומ"ה, אך ישנו שם ע"ב שלמעלה משניהם, וממנו נמשך להיות הנני מושיעך מרחוק. דהנה, ידוע שההפרש בין שם ס"ג לשם ע"ב הוא רק במילוי האות ו', שבשם ע"ב הוא ביו"ד (וי"ו), משא"כ בשם ס"ג הוא באל"ף (וא"ו), שזהו מש"נ בעשו לשון אלוף, י"א אלופי עשו, היינו, שמצד שבה"כ נפל משם ס"ג למטה באופן של ישות ומציאות, שזהו"ע אלוף. ואין זה כמו האות אל"ף שבתורה, ועד"ז בשם מ"ה שיש בו כמה אלפי' (יו"ד ה"א וא"ו ה"א), שהאל"ף הוא מלשון אאלפך חכמה אאלפך בינה⁴⁷, חכמה ובינה דקדושה, שעל ידם נעשה ענין

45) שם קלט, יב.
 46) ראה לקו"ת צו ט, ג. שערי אורה שער החנוכה (יד, ב). וש"נ.
 47) ראה איוב לג, לג. שבת קד, א. וראה לקו"ת שה"ש א, סע"ד ואילך. ועוד.

39) לזח"א שם.
 40) נשא ו, כה.
 41) ברכות כ, ב.
 42) ירמי' ל, י.
 43) ח"ג כ, סע"ב.
 44) תהלים יו"ד, א.

הביטול, משא"כ האות אל"ף שבשם ס"ג, שמזה נתהוו בשבה"כ אלופי עשו, הו"ע של ישות ומציאות. וזהו שמצד שם ע"ב שהוא ביו"ד, למעלה מאל"ף שבשם ס"ג ומ"ה (תהו ותיקון), נעשה הנני מושיעך מרחוק, להיות הדוך רשעים.

(ו) **ועפ"ז** יובן מאמר המדרש על הפסוק ויבו בעיניו גו', בזוי בן בזוי, להלן כתיב ויבו עשו את הבכורה, וכאן כתיב ויבו בעיניו ויבקש המן להשמיד את כל היהודים. דהנה, סיבת התוקף דהמן שבגלל זה שאין מרדכי כורע ומשתחוה לו⁴⁸, לכן ויבו בעיניו גו' ויבקש המן להשמיד את כל היהודים, היא, בגלל שזקנו של מרדכי (יעקב) השתחוה לזקנו של המן (עשו), שתוכנה של השתחוואה זו הו"ע הקדימה דתהו (שרשו של עשו) לתיקון (שרשו של יעקב), שזהו מה שעשו הוא הבכור (כנ"ל ס"ג). וזהו אומרו בזוי בן בזוי, להלן כתיב ויבו עשו את הבכורה, וכאן כתיב ויבו בעיניו ויבקש המן להשמיד את כל היהודים, היינו, שהסיבה דויבו בעיניו גו' היא מצד זה שויבו עשו את הבכורה, היינו, שהבכורה שייכת לעשו, ועד כדי כך שהוא בעה"ב על הבכורה להתחרט עלי' ולמכרה כו'. וממשיך במדרש המשל לעוף כו' בא חבירו כו' ואמר לו, שנקרא חבירו כביכול, דכיון ששרשו של עשו הוא בתהו, לכן נקרא חבירו, כי ז"א דתיקון הוא חבירו של ז"א דתהו וכללות עולם התהו, שהרי ז"א ענינו מדות, וכללות הענין דעולם התהו הוא ז' מלכין, שהו"ע המדות. ותוכן המענה של חבירו (ז"א דאצילות) הוא, אני אמרתי להשמידם כביכול ולא יכלתי, שנאמר ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית, ואתה אמרת כו', היינו, שגם כאשר פגמו בני"ז בז"א דאצילות, כמ"ש⁴⁹ הפושעים בי, בגופא דמלכא⁵⁰, שלכן ביקש להשמידם, מ"מ, לא הי' יכול כביכול, לפי שמשה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית, עי"ז שהמשיך מי"ג מדות הרחמים, וכפי שמאריך אדמו"ר מהר"ש בד"ה ויבו בעיניו תרכ"ט⁵¹ (ששם מביא גם מאמר המד"ר הנ"ל משל דהמן רשיעא כו') בביאור ענינו של משה רבינו שמהפך ממרירו למיתקא ומחשוכא לנהורא⁵², ע"י ההמשכה ממקום נעלה ביותר דלית שמאלא בהאי עתיקא⁵³. וזהו המענה

התורה דש"פ תשא, פ' פרה, כ"ף אדר (לקמן ע' 199 ואילך).

(52) ראה שמו"ר פמ"ג, ג.

(53) זח"ג קכט, א. ועד"ז שם רפט, א.

(48) אסתר ג, ה.

(49) ישעי' סו, כד.

(50) זח"ב פה, ב.

(51) שבהערה 8. וראה גם ד"ה זאת חוקת

שאמר לו חבירו, שאם ז"א דאצילות, חבירו של תהו (השורש דהמן), לא הי' יכול להשמידם, הרי עאכו"כ שלא יוכל המן כפי שהוא למטה. ומסיים במדרש חייך רישך מתורם חלף רישיהון (דאינון לשיזבא ואת לצליבא), ראש דייקא, כי, כללות הטענה והתוקף דהמן היא מצד שרשו ומקורו, דהיינו ראשו, בתהו שקדם לתיקון, ועל זה אומרים לו שישנה דרגא נעלית יותר ששם הוא ראשם, שרשם ומקורם, של ישראל, ומבחי' זו הנני מושיעך מרחוק, ולכן אינון לשיזבא, להצלה מכל הגזירות של כל הקמים עליהם, וליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר⁵⁴, כן תהי' לנו⁵⁵.

